

V času gradnje šole v Selcih sta se zgodila dva zanimiva dogodka:

Tudi v tistem času, v Jugoslaviji, smo doživljali različne varčevalne ukrepe. Tako je prišel dekret, da moramo ustaviti vse investicije, ki so realizirane do manj kot polovice. Takoj smo sklicali krizni sestanek na Lokainvestu, na katerem smo modrovali in ugotavljali, kaj storiti ter kaj pravzaprav pomeni manj kot polovica: ali gre za fizično ali finančno polovico izvedbe. Nakar direktor Hauptman reče: "Če podpiše Nastran, podpišem tudi jaz. Bova pa skupaj sedela!" Pa nisva in gradnjo šole smo uspešno pripeljali do konca.

Ves čas gradnje je bilo treba dokazovati, da imamo potrebna finančna sredstva. Tako sva enkrat po potrdilo o zagotovljenih sredstvih na Ljubljansko banko v Ljubljano morala s takratnim predsednikom KS Selca, Janezom Šolarjem, ki mi je veliko pomagal, ker je imel izkušnje z gradnjo Toplarne. Zaradi počasnega protokola sva se na banki dolgo

zadržala in sva hitela na centralo SDK (Služba družbenega knjigovodstva) na Cankarjevi, ki naj bi bila po najinih podatkih odprta do 12.30, da verificirava potrdilo. Pred vhod sva prišla ob 12.20, ko je varnostnik ravno nekoga spremil skozi vrata in jih je hotel zapreti. Zadnji hip sem postavil nogo mednje in on je zahteval, da nogo umaknem, ker oni ob petkih ob 12. uri zaprejo. Seveda je nisem hotel in sem mu seveda hitel razlagati, da potrdilo nujno potrebujeva, da bi ga do 14. ure lahko oddala na SDK v Škofji Loki. Kar nekaj časa smo se pregovarjali, a je na koncu varnostnik popustil in dejal, da naj kar sama greva gor in se dogovoriva, če nama bo uspelo. Zelo čudno so naju pogledali, ko sva se pojavila v pisarni, a sva se uspešno dogovorila in v Škofji Loki še pravočasno oddala potrdilo o potrebnih finančnih sredstvih za šolo v Selcih.

Hvala, gospod Nastran, za vaše spomine na čas, ko ste vodili OŠ Železniki!

Franc Rant

Na Pihavcu. "Zadnja leta me zelo vleče v hribe. Ko dosežem nek vrh, si vedno ogledam še okoliške vrhove in skušam ugotoviti, kako bi jih lahko dosegel. Tu je precejšnja podobnost z mojim načinom vodenja." Foto: Mario Thaler

S Francem Rantom sem se pogovarjala med počitnicami, ko šolo radovedna mladež zapusti in je treba postoriti in urediti administrativne zadeve. Na šolo je prišel leta 1979 kot profesor matematike in fizike in ostal. Dobrih deset let je bil učitelj, nato pomočnik ravnatelja in leta 1996 je postal ravnatelj. V času njegovega ravnateljstva je računalniška pismenost v šoli postala nujna, tako na strani učitelja, učenca kot tudi vodstva šole. Vpeljal je sistemsko spremembo, devetletko. Pod njegovim vodstvom se je šola uspešno vključevala, sodelovala in vodila tudi mednarodne evropske projekte. Iz dneva v dan bolj pa je jasno, da so za uspehe učencev v šoli potrebni v prvi vrsti srčni ljudje z zdravim razumom, učitelji, ki živijo svoje poslanstvo, in zato je tukaj in zdaj treba vlagati v njihovo strokovnost, ustvarjalnost in osebno rast ter graditi na medsebojnih odnosih. Informacijsko-komunikacijska tehnologija kot tudi učbeniki so samo orodja, pripomočki. Vse šolsko dogajanje pa se od lanske jeseni odvija v energetsko obnovljenih šolskih prostorih.

Kaj je delo ravnatelja v osnovni šoli?

Velik del mojega dela je načrtovanje. Žal je vedno več dela administrativne narave, ki nima velike vsebinske vrednosti. Želel bi, da bi bilo drugače, da bi se naše delo v večji meri vrnilo na pedagoško raven in bi se administrativna opravila zmanjšala. Bolj pomembno je vsekakor pedagoško delo, za katerega pa nam pogosto zmanjkuje časa.

Ko svet zavoda izda razpis za prosto delovno mesto ravnatelja, vanj natančno napiše, da kandidat mora izpolnjevati pogoje v skladu z zakonom. Obenem mora imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda in tako naprej. Česa v razpisu ne zahtevajo, pa glede na svoje dosedanje izkušnje veste, da ravnatelj za uspešno vodenje šole nujno potrebuje?

Predvsem se je treba zavedati, da vodiš šolo kot ljudi, ne kot ustanovo. To je bistvo. Če gledaš na svoje delo s tega stališča, je veliko več možnosti, da boš

uspešen. Če bi se začel izgubljal v formalnostih, potem to delo ne bi moglo dolgo trajati.

Ravnatelj se mora nenehno učiti, saj večinoma izhajamo iz pedagoških poklicev, ki pa ne dajejo zadostne usposobljenosti za opravljanje našega dela. Že takoj po nastopu funkcije se mora soočiti s pravnimi in upravnimi zadevami, je vodja kadrovskega področja, odgovoren za varnost, in ne nazadnje, tudi za finančno poslovanje. Vse te sposobnosti mora ravnatelj razviti s stalnim učenjem.

Vem, da ste na šolo prišli leta 1979 kot učitelj matematike in fizike, da ste bili nato tudi pomočnik ravnatelja. Koliko let ste pa ravnatelj? 19 let. Tako dolgo sem ravnatelj predvsem zaradi zelo dobrega kolektiva, ki se odlikuje po izjemni trdnosti in pripravljenosti izvajati naloge, ki presegajo redno delovno obveznost, in se je pripravjen tudi čemu odreči.

Kaj vas je nagovorilo, da ste se odločili za delo ravnatelja?

Odločil sem se zelo hitro, instinktivno. Takrat sem videl, da je treba nekaj spremeniti, ker so se odnosi s svetom šole zelo zaostrovali. Seje sveta so na primer trajale tudi po pet ur in so bile povsem neproduktivne, samo izgubljanje časa.

Ali so se razmere z vašim nastopom uredile?

V bistvu so se odnosi s svetom šole dokaj hitro ure-

dili, razmerja z lokalno skupnostjo pa smo utrjevali daljši čas.

Kako vidite vsebinsko dinamiko šole v svojih 19 letih? Kakšne vsebinske spremembe je doživela šola? Kakšne reforme, prenove, izboljšave in tako dalje so pretresale vaše mandate? Devetletka je bila zagotovo velika sprememba.

Devetletka je sprememba samega šolskega sistema. Bolj kot to na poučevanje vplivajo druge stvari. Sistem lahko vzamemo tako ali drugače, lahko ga tudi malo prilagodimo. O spremembah v šoli sem kar precej razmišljal. Šolo sem začel voditi, ko je začetna euforija ob osamosvojitvi Slovenije že popustila in so se začele dogajati druge stvari. Takrat je bila v Sloveniji narejena velika napaka, ker smo prehitro šli v liberalizacijo družbe na splošno, kar se je močno odražalo tudi v šoli. Naenkrat so se začele pojavljati pravice nad dolžnostmi, kar je zelo slabo vplivalo na šolo in tudi na raven znanja otrok. Kasneje smo morali vlagati zelo veliko truda, da bi razmere uredili, normalizirali. Menim, da se zdaj le premikajo na bolje. Letos se je na valeti pokazalo, da učenci razmišljajo zelo zrelo, drugače kot doslej.

Kako deluje trikotnik: učenci–učitelji–starši? Kje je mesto ravnatelja? S kakšnimi problemi se šola danes ukvarja na področju sodelovanja s starši?

Delo v računalniški učilnici v okviru projekta Simbioza, v katerem so naši učenci učili starejše računalniških veščin. Foto: Primož Šmid

Menim, da je glavni problem v tem, ker se otrokom v družini nalaga premalo dolžnosti. Zato se nekateri niso pripravljene prilagoditi zahtevam, ki jih postavlja šola, in pač svoj položaj, ki ga je omogočila družba oziroma starši, izkoriščajo, kar je čisto naravno. Vsi bi želeli to spremeniti, kar pa ni enostavno. Razmere so namreč čisto drugačne, kot so bile še nedavno. Danes tudi ni toliko možnosti, da bi otrokom nalagali njihove obveznosti. Lahko seveda od njih zahtevamo, da več naredijo za svoje učenje, a moramo pri tem tudi vztrajati. Ne gre za to, da bi zahtevali ocene, temveč da vse, česar se lotijo, naredijo dobro, tudi šolske obveznosti.

Pri tem so izjemnega pomena prav odnosi med učenci, učitelji in starši. Učitelji bomo morali še bolj razvijati svetovanje učencem pri pridobivanju znanja, učenci pa bi morali to možnost v večji meri izkoriščati. Starši lahko največ naredijo z vztrajanjem, da otrok svoje dolžnosti dobro opravi. Njihovo sodelovanje s šolo je nujno. Vsi si moramo prizadevati, da bi skupne cilje čim bolj dosegali.

Kako se je šola spreminjala materialno, prostorsko?

Prostorskih sprememb ni bilo veliko, močno se je spremenila notranja oprema.

V sredini osemdesetih let smo začeli z uporabo računalnika pri pouku, kar je bila takrat velika novost, in v Sloveniji smo bili med prvimi, ki smo s tem začeli. To je bila velika sprememba, mogoče največja, po mojem celo večja od uvedbe devetletke.

Danes imamo šolo zelo dobro opremljeno in na nas je, da opremo tudi uporabimo. Zelo uspešno zagotavljamo materialne pogoje za vse ostalo, tako za izobraževanje zaposlenih kot tudi za vse, kar rabimo za pouk. To je možno zaradi racionalnega finančnega poslovanja na vseh področjih.

Kakšen odnos vlada danes do izobraževanja zaposlenih, do vseživljenjskega učenja? Si šola želi, zahteva, da se zaposleni v šoli stalno izpopolnjujejo ali mogoče ne? Se je v teh letih kaj spremenilo?

Včasih je bilo veliko izobraževanj, ki so bila organizirana in so bila do začetka devetdesetih let bolj ali manj politična. Večina zaposlenih jih je jemala kot nekaj odvečnega, tudi jaz sem bil med njimi. Po osamosvojitvi

Povečanje aktivnosti učencev in njihove odgovornosti do pridobivanja znanja privzgamemo tudi s skupinskim delom, sodelovalnim učenjem.
Foto: Primož Šmid

so se tovrstni seminarji zelo hitro nehali in je nastal nekakšen prazen prostor, ko izobraževanj skoraj ni bilo. V zadnjih letih se trudim, da bi zaposlene pošiljali na izobraževanja, ki so mogoče dražja, a taka, ki so koristna za njihovo delo, torej za šolo. Seveda, kakšno izobraževanje tudi naročimo za vse, ker je včasih treba na nekem področju na splošno nekaj izboljšati.

Ali je to povezano s prioritetai šole? Torej, da glede na prioritete šole potem izberete izobraževanje, ki ga opravi celoten kolektiv, z namenom, da izbrano področje izboljšate?

Ja. Dve naši prednostni nalogi sta trenutno najbolj v ospredju: povečanje aktivnosti učencev in povečanje odgovornosti. Eden od načinov za doseganje zastavljenih ciljev je zagotovo uvajanje sodelovalnega dela. S tem namenom smo organizirali letošnja izobraževanja. Vsekakor pričakujem, da bo tak pristop obrodil sadove.

Kdo ali kaj dandanes najbolj usmerja, določa delo šole? Ali je avtonomna?

Na nek način smo avtonomni in na nek način omejeni. Sama vsebina pouka je določena z učnimi načrti, ki so tako splošno zapisani, da je mogoče pouk precej prilagajati. Tako smo s tega vidika precej avtonomni, omejujejo pa nas učna gradiva, ki so na voljo. Poučevati moramo tako, da so gradiva, ki jih damo učencem, zanje uporabna. Če jim gradiv ne bi dali, kar po mojem mnenju ne bi bilo dobro, potem ne bi imeli nič oprijemljivega, iz česar bi se lahko učili. Omejitev torej vidim v prevelikem zoženju poučevane snovi zaradi gradiv, ki jih pri pouku uporabljamo.

Če se primerjate s svojimi predhodniki, ki so zagotovo ravnateljvali v drugačnih razmerah, ali jim kaj zavidate, so mogoče imeli kakšne prednosti v primerjavi z vami ali pa določene pogoje dela danes lahko izpostavite, ocenite kot veliko prednost?

Živeti moramo v tem svetu, v katerem smo. Nimamo kaj dosti izbire. Zato nič ne zavidam niti tistim, ki so bili pred nami, niti tistim, ki bodo za nami. Naša

naloga je, da tukaj delamo tisto, kar najbolje znamo, da se prilagodimo tem razmeram in skušamo kaj izboljšati. Velika prednost v primerjavi s prejšnjimi časi je zagotovo tehnologija, ki jo imamo in je včasih ni bilo. Prednost vidim predvsem v iskanju znanja, iskanju virov. Teh možnosti še nismo dovolj izkoristili, jih pa mogoče še bomo.

Učitelju je velik izziv, kako zastavljene cilje doseči z uporabo izbranih gradiv in dodatnih virov, ki jih omogočajo nove tehnologije. Zelo hitro se lahko zgodi, da izbrana gradiva ostanejo premalo izkoriščena.

To je že res. Vendar pa prevečkrat izhajamo iz gradiv in ne iz tega, kar želimo narediti. Po mojem mnenju je tako izhodišče napačno. Gradiva nam morajo biti samo pripomoček, orodje.

Kakšen mora biti učitelj danes? Kakšne lastnosti mora imeti?

Učitelj mora biti zelo ustvarjalen. Tako pri samem strokovnem delu kot pri odnosih z otroki, kjer se je treba kar naprej prilagajati. V tem odnosu ne gre za to, kdo bo koga prevladal, ampak da najdemo, ustvarimo dobre medsebojne odnose. Prilagajati se moramo osebnostim, ki so v razredu. Menim, da je učiteljeva sposobnost ustvarjanja dobrih odnosov z učenci še pomembnejša kot njegova formalna izobrazba.

Kakšne možnosti imate kot ravnatelj, da izberete najprimernejšega kandidata? Kakšne načine uporabljate, da ga odkrijete?

Najprej moram upoštevati zakonske zahteve: ustreznost izobrazbe, strokovni izpit in druge predpisane pogoje. Šele potem lahko izbiram na podlagi moje ocene, kako bodo kandidati sposobni delati v razredu. Učiteljeva izobrazba je sicer zelo pomembna, čeprav ji, po mojem mnenju, dajemo prevelik pomen. Včasih imam občutek, da posamezniki nekako lobirajo pri strokovnem svetu, da za poučevanje nekaterih področij določijo izobrazbo, ki jo je možno pridobiti le na določenih fakultetah.

In tisti, ki pridejo skozi sito zakonskih pogojev?

Jih povabim na razgovor, na podlagi katerega se odločim. In običajno se odločim prav, čeprav je na podlagi 15-minutnega pogovora težko predvideti, kako bo nekdo delal naslednjih 40 let.

Je trenutno v šoli področje, ki ima prednost, ki ga želite bolj razviti, kot na primer šport, jeziki, naravoslovje in tako dalje, ali želite, da so področja v ravnovesju, da se izoblikujejo kar najbolj celostno razviti mladostniki?

Želimo biti dobri na vseh področjih. Res pa smo, mogoče zaradi okolja samega ali meni neznanih razlogov, uspešnejši na naravoslovnem področju. Že od nekdanj je tako. Se pa trudimo, da bi bili na vseh področjih dobri. Nam kar uspeva.

Ima šola še rezerve, ki jih ji še ni uspelo uporabiti, aktivirati?

Zagotovo. Kot prva je prav aktivnost učencev, ki jo moramo postaviti na malo višjo raven, jo spodbujati, zanj vzpostaviti pogoje, jo privzgjajati. In kot drugo, opažam, da je komuniciranja učencev z učitelji premalo. Največkrat učitelj poišče učenca, medtem ko obratne poti skoraj ni.

Imate v mislih komunikacijo z namenom iskanja znanja, učitelj kot vir, mentor?

Ja. Kulturo komunikacije bomo vsekakor morali spremeniti.

Ali danes opažate razliko med podeželsko in mestno šolo? Ali med njima ni razlik, sta enakovredni?

Mislím, da je naša šola v marsičem boljša od mestnih. V mestih so pričakovanja nekaterih staršev kot tudi otrok višja, zato je del otrok bolj ambicioznih in posledično na nekaterih področjih dosejajo boljše rezultate. Je pa v mestnih šolah več težav zaradi drugega dela otrok, ki niso tako ambiciozni, ker imajo mogoče druge cilje. Po drugi strani pa se starši, predvsem v mestnih okoljih, dosti bolj, menim, da preveč, vtikajo v strokovno delo učiteljev.

Na katera področja pritiskajo starši v Železnikih? Kje se pokaže razlika med pričakovanji staršev in tem, kar šola nudi, uresničuje, dela?

Precejšen del staršev predvsem na razredni stopnji pričakuje, da bomo za njihove otroke poskrbeli od šestih zjutraj pa do treh popoldne. Temu ne moremo v celoti zadostiti, kar povzroča težave.

Sicer so starši glede pričakovanj in odnosa do šole zelo realni in nimamo večjih težav.

Kaj je danes na voljo ravnatelju kot neke vrste pomoč, svetovanje, doizobraževanje?

Ravnatelji imamo na voljo Šolo za ravnatelje, kamor se nekateri obračajo po pomoč, vendar pa, po mojem mnenju, ni dovolj uporabna. Ravnatelji praviloma izhajamo iz vrst učiteljev, zato imamo največ potreb po znanjih, ki jih v času svojega študija nismo pridobili. Potrebujemo namreč veliko znanja s področja prava in drugih področij, s katerimi se med študijem nismo ukvarjali. Zadostne podpore ne nudijo niti Šola za ravnatelje, niti službe na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport in niti Zavod za šolstvo. Prepuščeni smo sami sebi, zato smo ustanovili Ravnateljski servis. S povečevanjem administrativnega dela se povečujejo zahtevana znanja s področij, ki jih kot učitelj nisem nikoli potreboval in ne pridobival. Vedno več je pravnih postopkov, ki jih ravnatelj mora ne le poznati, se pravilno odločiti, ampak tudi pravilno izpeljati. Začetniku je na tem področju zares težko.

Torej bi bilo sedaj prav, da bi ravnatelji, ki ste, preden se boste upokojili, opravili še obdobje svetovalca?

To bi bilo zelo dobro, da bi nekaj mesecev, kot prehodno obdobje, deloval kot svetovalec svojemu nasledniku.

Bi bilo potemtakem lažje, da bi ravnatelj prišel iz vrst pravnikov, mogoče ekonomistov?

Ne, nikakor ne, ker bi bilo zanemarjeno bistveno področje, ki ga ravnatelj mora opravljati – pedagoško

vodenje! Po mojem mnenju bo šolo treba razbremeniti pravnih postopkov, ki vanjo ne sodijo, so odveč.

Pa so možnosti?

So, le volje ni pri tistih, ki bi to morali urediti. Na šoli moramo izvajati precej postopkov, od katerih ni drugega učinka, le določeni izvajalci ali ustanove imajo dodaten zaslužek. Na primer, na šoli moramo na določeno obdobje pridobiti potrdilo za brezhibnost varnostne razsvetljave, čeprav imamo pouk samo podnevi. Tako potrdilo sploh ni poceni. Še več podobnih primerov bi se našlo.

Kaj pa je na voljo učitelju kot neke vrste pomoč, svetovanje, doizobraževanje?

Škoda, da Zavod za šolstvo nima več nekdanje svetovalne vloge, saj ima zaposlene strokovnjake za vsa predmetna področja. Trenutno je najboljša možnost, da učitelji s svojega področja izbirajo izobraževanja, ki jim omogočajo pedagoško in osebno rast, da lahko bolje poučujejo in vzgajajo.

Vendar pa je v tej zgodbi ključen tudi ravnatelj, ki mora omogočiti, dovoliti učiteljem, da do kvalitetnega izobraževanja pridejo? Ali pač

ne? Ali so zakonske pravice učiteljev močnejše, da vsakemu zagotovijo, kar potrebuje?

Vsak učitelj ima vsako leto pravico do petih dni usposabljanja, ki bi jih praviloma moral opraviti med počitnicami. K temu sodijo tudi študijske skupine in vsa organizirana izobraževanja, zato od obveznih pet dni ostane še zelo malo za seminarje, ki so lahko zelo koristni. Po drugi strani je ravnatelj dolžan zagotoviti izobraževanja, ki so nujna za izvedbo programa. Upoštevati je treba še stroškovno plat, ki v času nenehnega krčenja sredstev za izobraževanje ni zanemarljiva.

Na naši šoli učiteljem kljub temu omogočamo mnogo več izobraževanj, kot je predpisano, ker menim, da je denar, ki ga vložimo v znanje, dobro naložen. Edini pogoj je, da so usposabljanja uporabna za doseganje naših ciljev. Ta naša usmeritev bo v prihodnosti lahko ogrožena, če bo država nadaljevala s krčenjem namenskih sredstev.

Kaj vam danes predstavlja izziv na položaju ravnatelja?

Vsakodnevni izziv je, da presežemo cilje, ki smo si jih zadali. Na podlagi naših rezultatov ugotovim, kaj moramo v šoli izboljšati, in to uvrstimo med naše cilje. Sredstva za doseganje cilja izberemo sami.

Prireditev, ko smo gostili projektno srečanje Comenius. Foto: Primož Šmid

Na prireditvah projektних srečanj Comenius smo vedno predstavili etnološko-kulturno dediščino, prepleteno s sodobnimi dejavnostmi šole. Foto: Primož Šmid

S kakšnimi težavami se šola danes ukvarja glede discipline učencev in kakšne težave imajo učitelji?

Največkrat se ukvarjamo z neizpolnjevanjem šolskih obveznosti učencev, pa tudi z nedelavnostjo pri pouku, s povzročanjem nemira med poukom, občasno pa rešujemo tudi primere medvrstniškega nasilja in neopravičenega izostajanja.

Ne glede na to pa menim, da je velika večina otrok zelo dobro zgojenih.

S čim, če sploh, lahko danes discipliniramo učenca, vplivamo na odklone v vedenju, neposlušnost, ogrožanje sebe in drugih? Vzgojna kazen?

"Discipliniranje" učencev ni cilj, saj ne želimo pri-vzgajati slepe poslušnosti. Edini način, da na tem področju kaj dosežemo, je vzpostavitev takih medsebojnih odnosov med učitelji, učenci in starši, ki bodo usmerjeni v sodelovanje. Naš skupni cilj mora biti vzgojiti mlade, da se bodo želeli sami učiti in da se bodo v življenju znali prav odločati. Vedno se izkaže, da lahko pri reševanju težav nekaj naredimo samo, če imamo pri starših podporo in željo po sodelovanju. Vzgojne kazni učinkujejo le redko.

Menim, da bi bilo mnogo bolje predpisati določene obveznosti na strani staršev.

Koliko danes v šoli sprejemamo dejstvo, da je kaznovanje učencev zaradi neprimerne obnašanja pravzaprav kaznovanje otrok zaradi napak njihovih staršev? Oziroma ali lahko tako posplošimo obnašanje in kaznovanje?

Ljudje pač delamo napake, tudi pri vzgoji otrok. Krivde za dejanja otrok ne moremo kar na splošno naprtiti staršem. Mnogokrat se je že izkazalo, da se otroci iz iste družine obnašajo zelo različno. Torej ne morejo biti le starši tisti, ki vplivajo na otrokovo obnašanje. Starši so zagotovo krivi takrat, kadar nič ne storijo, da bi otroka usmerili na pravo pot, čeprav vedo, da ne dela tako, kot bi moral.

Včasih smo poznali pobratene šole, kaj pa danes? Kako se danes šola odpira v svet, povezuje z drugimi šolami? S čim se v šoli še ukvarjate, da učencem odkrivate drugačne poti do znanja?

Evropske projekte smo začeli izvajati po letu 2000. Od takrat smo osem let sodelovali v njih. To med-

narodno sodelovanje je v šolo prineslo marsikaj novega. Največja pridobitev je gotovo izboljšanje sodelovanja med učitelji različnih predmetov in različnih stopenj.

Žal se nam letos ni posrečilo vključiti v nov evropski projekt, bomo pa še poskušali.

V zadnjih letih dobiva naše mednarodno sodelovanje še druge razsežnosti. Letos so se naši učenci že petič udeležili mednarodnega nogometnega turnirja v francoskem kraju Arneke in zmagali. Naš pevski zbor je letos uspešno nastopal na zborovskem festivalu Clara Harmonia v italijanskem kraju Poggibonsi.

Udeležujemo se tudi nekaterih mednarodnih umetnostnih natečajev.

Zagotovo bomo z mednarodnim sodelovanjem nadaljevali, saj vnaša v šolo dodatno spodbudo tako za učence kot za učitelje.

Kaj šoli pomeni občinska nagrada ob 200-letnici šole? Je to nekaj samoumevnega, se občina čuti dolžna nagraditi visoko obletnico? Bi bilo bolje, bolj iskreno, če bi šola nagrado dobila ne glede na obletnico, ker bi družba hotela pokazati spoštovanje oziroma ji dati priznanje za dobro delo?

Priznanja se največkrat podeljujejo bodisi ob posebnih dogodkih bodisi ob obletnicah. Nekoliko nenavadno bi bilo, če bi se to zgodilo ob 192-letnici. Njegovo vrednost vidim v javnem priznavanju kakovostnega dela šole. Istočasno priznanje šolskemu glasilu Naše poti pa to vrednost še poveča.

Se mogoče spomnite kakšne anekdote, zanimivosti iz vašega obdobja, ko ste ravnatelj?

V času mojega vodenja šole sem doživel precej zanimivih dogodkov. Najpogosteje se spomnim naslednjega:

Otroke učimo plavanja že od 2. razreda naprej. Pred leti, ko plavalni bazen še ni imel obnovljenega dna, so bile na dnu vidne temnejše lise. Eden od ot-

rok v nižjih razredih je pri uri plavanja vprašal učiteljico: "Kaj pa je tisto?" in pokazal na eno od podolgovatih lis. Učiteljica mu je v šali odvrnila: "Riba." Naslednje jutro je otrokova mati telefonirala v šolo, češ, zakaj otroke vodimo v tako zanemarjen bazen, v katerem plavajo ribe.

Ste kot učenec, dijak, študent radi hodili šolo?

Rad. Neka neznana sila me je vlekla. Verjetno bi temu lahko rekli želja po znanju.

Imate kakšno priporočilo, vodilo šoli v bodoče?

Zadnje čase, mogoče od uvedbe devetletke, se skuša šoli nalagati vedno nove stvari, nove obveznosti, tako za učitelje kot učence. Mi lahko učencem nalagamo, kolikor hočemo, vendar se bodo sami odločili, kaj od tega bodo vzeli in česa ne. Menim, da bi morali več poudarka v vzgoji učencev dati dobrim medčloveškim odnosom, ki so nujni za dobro delo v prihodnosti. Znanje, ki ga morda ne bodo pridobili v taki meri, kot mi od njih pričakujemo, bodo lahko nadomestili še kasneje. Veliko večji primanjkljaj lahko nastane na področju medčloveških odnosov.

Vsa slovenska šola je na tem. Spet tečejo razprave o uvedbi obveznega drugega tujega jezika. Vprašanje je, kakšen bo učinek. Nekateri učenci bi s tem imeli samo še več težav, kot jih imajo sedaj, in se ne bi naučili niti prvega tujega jezika, drugi se ga bodo naučili ne glede na to, ali je obvezen ali ne. Menim, da z nalaganjem snovi gremo v napačno smer.

Imate mogoče kakšen nasvet ministrici/ministru za izobraževanje, znanost in šport?

Najprej naj šolo očisti navlake, ne predpisuje nobenih nepotrebnih stvari in potem naj šolo pusti čim bolj pri miru.

Hvala, gospod Rant, da ste z nami delili uspehe in tegobe šole v Železnikih danes!

Razvoj šolske stavbe skozi čas

1968. Foto: arhiv Osnovne šole Železniki

1970. Foto: arhiv Osnovne šole Železniki

1976. Foto: France Benedik

1989. Foto: arhiv Osnovne šole Železniki

2012. Foto: arhiv Osnovne šole Železniki

2015. Foto: arhiv Osnovne šole Železniki